

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours/Programme 2nd Semester Examination, 2021

SANHGE02T/SANGCOR02T-SANSKRIT (GE2/DSC2)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागरलिप्या च समाधेयाः। 2×5 = 10
 - (क) शुकनासोपदेशः कस्मात् ग्रन्थात् गृहीतः ? अस्य ग्रन्थस्य रचयिता कः ?
 - (ख) शुकनासः कस्मै किमुद्दिश्य उपदेशं दत्तवान् ?
 - (ग) वसुजननी का ? कथं सा वसुजननी उच्यते ?
 - (घ) शुकनासस्य उपदेशानुसारं बुद्धिः कदा कालुष्यमुपयाति ?
 - (ङ) 'कादम्बरी' शब्दस्य कोऽर्थः ? 'कादम्बरी' कीदृशः काव्यग्रन्थः ?
 - (च) शुकनासोपदेशे कः काम् अनार्य्याम् उवाच ?
 - (छ) 'अनर्थपरम्परा' इति पदेन किं बुध्यते ?
 - (ज) यौवनसमये यूनां दृष्टिः कथं भवति ?
2. अधोनिर्दिष्टेषु विषयेषु यथेच्छं द्वयम् आश्रित्य टीकां लिखत। 5×2 = 10
 - (क) गन्धर्वनगरलेखा, (ख) कुसुमशरः, (ग) व्यसनम्, (घ) राजलक्ष्मीः, (ङ) मृगतृष्णिका, (च) चन्द्रापीडः।

अथवा

अधोलिखितेषु पङ्क्तिद्वयं व्याख्येयम्। 5×2 = 10

 - (क) गर्भेश्वरत्वमभिनवयौवनत्वम् अप्रतिमरूपत्वम् अमानुषशक्तित्वञ्चेति महतीयं खल्वनर्थपरम्परा। सर्वाविनयानामेकैकमप्येषामायतनम्, किमुत समवायः। यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजलप्रक्षालननिर्मलापि कालुष्यमुपयाति बुद्धिः।
 - (ख) त्वगन्तरिततृतीयलोचनं स्वललाटमाशङ्कते। दर्शनप्रदानमपि अनुग्रहं गणयति। दृष्टिपातमप्युपकारपक्षे स्थापयन्ति।
 - (ग) यथा यथा चेयं चपला दीप्यते तथा तथा दीपशिखेव कज्जलमलिनमेव कर्म केवलमुद्वमति।

SECTION-B

3. कश्चिदेकः प्रश्नः समाधेयः । 10×1 = 10
- (क) 'तस्मिन्नेव महामुनिरेकः समाधौ तिष्ठति स्म' — कः कुत्र समाधौ तिष्ठति स्म ? तेन कदा समाधिः अङ्गीकृतः ? कथं स मृत्युं जितवान् ? 1+1+1+7
- (ख) किं नाम ऐतिहासिककाव्यम् ? शिवराजविजयः ऐतिहासिकं काव्यं न वेति विचार्यताम् । 2+8
4. अधोलिखितेषु विषयेषु यथेच्छमेकम् अवलम्ब्य टीकां लिखत । 5×1 = 5
- (क) सोमनाथतीर्थः ।
- (ख) विक्रमराज्यम् ।

अथवा

- कस्यचिदेकस्य अनुच्छेदस्य व्याख्यां लिखत । 5×1 = 5
- (क) एष भगवान् मणिराकाशमण्डलस्य, चक्रवर्ती खेचरचक्रस्य, कुण्डलमाखण्डलदिशः, दीपको ब्रह्माण्डभाण्डस्य ।
- (ख) बटुरसौ आकृत्या सुन्दरः, वर्णेन गौरः, जटाभिर्ब्रह्मचारी, वयसा षोडशवर्षदेशीयः, कम्बुकण्ठः, आयतललाटः, सुबाहुर्विशाललोचनश्चाऽऽसीत् ।

SECTION-C

5. संस्कृतगद्यसाहित्येषु वाणभट्टस्य कृतिमाश्रित्य एकं प्रबन्धं लिखत । 10
- अथवा
- महाकवेः दण्डिनः रचनाशैली वर्णयताम् । 10
6. कमपि एकं विषयमाश्रित्य टीकां लिखत । 5×1 = 5
- (क) वासवदत्ता, (ख) गद्यकाव्यम् ।
- अथवा
- विषयमेकमवलम्ब्य व्याख्या कार्या । 5×1 = 5
- (क) गद्यं कवीनां निकषं वदन्ति ।
- (ख) कादम्बरीरसज्ञानामाहारोऽपि न रोचते ।

N.B. : Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

—x—